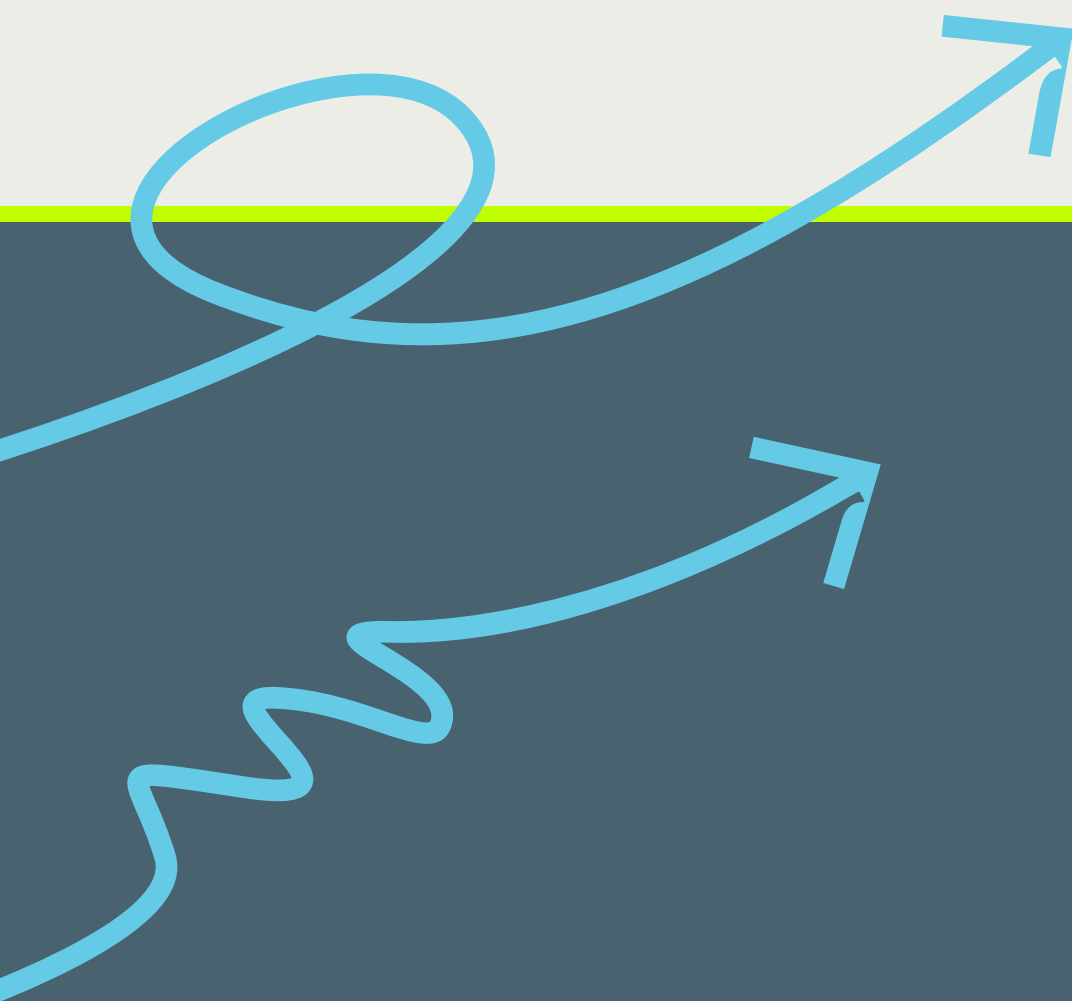

Werkprogramma

2025

Werkprogramma 2025 Nationaal Klimaat Platform

Voorwoord

Voor u ligt het werkprogramma 2025 met de plannen voor het derde jaar van het Nationaal Klimaat Platform. Een jaar waarin we kunnen voortbouwen op de vele contacten en inzichten van de afgelopen jaren en de lessen kunnen toepassen die we daarbij hebben geleerd. Een jaar ook waarin – zoals bij de start afgesproken – een tussenevaluatie door een extern bureau de oogst van ruim twee jaar hard werken zichtbaar zal maken.

Maar in de eerste plaats is 2025 het jaar waarin zal blijken hoe de klimaat- en energietransitie zich in de lokale praktijk van burgers en bedrijven voortzet. Overal in Nederland zijn mensen in eigen omgeving in actie gekomen. Miljarden worden gereserveerd en gespenseerd aan de grootste verbouwing die Nederland ooit gekend heeft. De vraag is al lang niet meer of de klimaat- en energietransitie nodig is. De centrale kwestie is nu: hoe krijgen we het voor elkaar en kan iedereen meedoen?

Omdat de transitie nu praktijk is geworden in het leven van alle dag, is de rol van het Rijk en van medeoverheden nog indringender geworden. Naast het vaststellen van goed en helder klimaatbeleid, is het nodig om burgers en ondernemers concreet toekomstperspectief te bieden. Hun motivatie om samen in actie te komen is groot, maar we constateren ook dat veel mensen daar de middelen nog niet voor hebben. Zij vragen ondersteuning van de overheid, willen meer grip op hun energierekening en hebben behoefte aan een helder toekomstperspectief. Het is aan de politiek om die vraag te beantwoorden.

Kees Vendrik
Voorzitter Nationaal Klimaat Platform

Inhoud

Voorwoord	1
1. Missie en organisatie.....	3
2. Programmatisch burgers	4
2.1 Samen energie besparen	4
2.2 Verbreding door taal en beeld	4
2.3 Cultuur als motor voor verbreding	4
2.4 Klimaatbeleid voor kwetsbare wijken	4
3. Programmatisch Ondernemers.....	5
3.1 Kansen en knelpunten bij cafés en restaurants.....	5
3.2 Duurzame landbouw voor gezonde voeding	5
3.3 Verduurzaming van mobiliteit	5
3.4 Duurzame zorg.....	5
4. Beleidsondersteuning	6
5. Communicatie	7
6. Versnellingsdialoog	9
BIJLAGE: Overzicht van projecten en verkenningen.....	10

1. Missie en organisatie

Bij gelegenheid van de jaarlijkse Dag van het Klimaatakkoord is op 3 november 2022 het Nationaal Klimaat Platform (verder: NKP) officieel gelanceerd. Het kabinet heeft het NKP het mandaat gegeven om gedurende een periode van 4 jaar als onafhankelijk platform de maatschappelijke betrokkenheid bij het klimaatbeleid te vergroten, met speciale aandacht voor groepen die moeilijker te bereiken zijn. Met de instelling van het NKP biedt het kabinet de ruimte om de klimaat- en energietransitie te versterken met inzichten vanuit de leefwereld van burgers en ondernemers.

Het mandaat formuleert twee kerntaken voor het NKP:

- Het gevraagd en ongevraagd signaleren en adviseren aan de minister voor Klimaat en Energie over ontwikkelingen die direct of indirect van belang zijn voor het klimaatbeleid. De focus van de adviezen zal liggen op de maatschappij en burgers en hun reflecties op het klimaatbeleid.
- Het aanjagen van de dialoog over het klimaatbeleid in de samenleving, met bijzondere aandacht voor de thematiek rond de rechtvaardige transitie en het betrekken van groepen in de samenleving die minder verbondenheid en betrokkenheid voelen bij de klimaattransitie.

Missie en focus van het NKP

Sinds de start in november 2022 is de leidende vraag van het Nationaal Klimaat Platform: *'Wat hebben mensen nodig om aan de klimaat- en energietransitie te kunnen deelnemen?'* Alle dialogen en activiteiten van het platform zijn erop gericht om meer burgers en ondernemers aan de transitie te verbinden. Daarvoor zoeken we burgers, ondernemers en hun gemeenschappen op, geven we ze podium om hun verhaal te delen, doen we gericht onderzoek naar structurele kansen en knelpunten die zij ervaren en brengen we deze onder de aandacht van beleid.

De praktijkervaring van burgers en ondernemers moet gehoord worden om een hoger tempo te kunnen realiseren en de maatschappelijke bedding van de transitie te versterken. Door stem en steun te geven aan groepen in de samenleving die zich minder verbonden en betrokken voelen bij de klimaattransitie wordt het klimaatbeleid verbreed naar nieuwe groepen in de samenleving en worden ook kwetsbare groepen gehoord. Bovendien is onze ervaring dat veel burgers en ondernemers niet alleen willen meepraten, maar ook willen meedoen. Het klimaatbeleid biedt nog onvoldoende ruimte en richting om deze daadkracht te kunnen ontketenen. Door maatschappelijk initiatief ruimte en steun te bieden, worden vrijwilligers geactiveerd om in eigen omgeving aan de slag te gaan: in buurten en wijken, op sportterreinen en bedrijventerreinen en zo voorts.

Onder het motto 'versnellen en verbinden' wil het NKP de krachten bundelen met iedereen die kan en wil bijdragen aan oplossingen. Complementariteit is daarbij het vertrekpunt: een initiatief van het NKP moet aanvullend zijn op bestaande activiteiten of daaraan substantiële waarde kunnen toevoegen.

Samenvattend richt het NKP zich op het:

- Signaleren van kansen en belemmeringen in de uitvoeringspraktijk.
- Actief benaderen van groepen die zich minder verbonden en betrokken voelen.
- Bieden van een podium aan inspirerende voorbeelden en initiatieven.
- Agenderen van de inzet die met klimaatbeleid nodig is om bestaanszekerheid te versterken en maatschappelijk initiatief voldoende ruimte en steun te bieden.

2. Programmalijs burgers

Doel van deze programmalijs is om de bijdrage die groepen burgers of individuele burgers leveren aan de klimaattransitie te vergroten en te versnellen. Onze inzet is er in 2025 op gericht om (i) een bredere groep burgers met het klimaatbeleid te verbinden, (ii) kwetsbare groepen een stem te geven en (iii) maatschappelijke initiatieven te versterken. Daarmee bouwen we voort op de verkenningen die in 2023 zijn uitgevoerd.

2.1 Samen energie besparen

Onderzoek door Ipsos/I&O naar drijfveren van burgers om samen met anderen de woning te verduurzamen. Dit kwantitatieve onderzoek bouwt voort op een eerder uitgevoerd kwalitatief onderzoek en vormt de basis van een in begin 2025 uit te brengen advies over de kansen voor een collectieve aanpak bij energiebesparing in woningen.

2.2 Verbreding door taal en beeld

Uit onderzoek onder deelnemers van Lowlands en De Zwarte Cross in 2024 bleek dat de keuze van woorden en beelden, zoals in mediaberichtgeving over klimaat, een grote invloed heeft op de mate waarin de boodschap overkomt bij verschillende doelgroepen. Daarnaast hebben we in gesprekken met jongeren beter inzicht gekregen in de thema's die hen bezig houden. In 2025 breiden we dit onderzoek uit door nieuwe verkenningen te starten naar de maatschappelijke thema's die spelen bij andere doelgroepen binnen ons werkprogramma. Ook willen zo het inzicht vergroten in hoe taalgebruik, toon en beeldkeuze kunnen bijdragen aan effectievere communicatie over klimaatverandering.

2.3 Cultuur als motor voor verbreding

Om een bredere groep burgers met het klimaatbeleid te verbinden, concentreert het NKP zich op onderwerpen waarmee veel mensen in aanraking komen. In 2024 lag de focus op amateursportclubs, in 2025 verkennen we de kansen en belemmeringen waar de evenementen- en cultuursector in Nederland voor staat. De recente ontwikkelingen in deze sector, zoals stijgende kosten en strengere wet- en regelgeving rondom veiligheid en duurzaamheid, dwingen organisatoren van evenementen om hun werkwijzen aan te passen. Door middel van dialoog, samenwerking en experimenten verkennen we de verbinding tussen cultuur en duurzaamheid en maken we zichtbaar hoe artiesten en ondernemers in de culturele sector hierbij een voortrekkersrol kunnen spelen.

2.4 Klimaatbeleid voor kwetsbare wijken

Afgelopen jaren hebben we met diverse partners, zoals de Alliantie Inclusieve Energietransitie, met onderzoek en met diverse werkbezoeken verkend welke kansen en knelpunten de klimaattransitie oplevert voor kwetsbare groepen en voor bewoners van kwetsbare wijken. Met name stijgende energiekosten zetten extra druk op de bestaanszekerheid van deze Nederlanders. Klimaatbeleid kan hier soelaas bieden als voorrang wordt gegeven aan de verduurzaming van huurwoningen voor de meest kwetsbare huishoudens. In samenspraak met betrokken overheden en initiatieven, zowel lokaal als nationaal, werkt het NKP dit jaar toe naar een voorstel voor een structurele aanpak, dat in de vorm van een signalenrapport zal worden aangeboden aan de betrokken bewindslieden. Ook ondersteunen we een initiatief voor oprichting van een nationaal groeifonds voor opleiding en inzet van opbouwwerkers ten behoeve van een lokale klimaataanpak.

3. Programmalijn Ondernemers

Doel van deze programmalijn is om de betrokkenheid van (groepen) ondernemers in het midden- en kleinbedrijf bij de klimaattransitie te vergroten en hun bijdrage te versterken. In 2025 ligt de focus op (i) kansen en knelpunten in de horeca en op (ii) duurzame landbouw voor gezonde voeding en bestaanszekerheid. Ook starten we verkenningen om meer zicht te krijgen op kansen en belemmeringen bij verduurzaming van mobiliteit en duurzame zorg.

3.1 Kansen en knelpunten bij cafés en restaurants

Veel mkb-ers in de horeca staan nog aan het begin van een verduurzamingstraject. In dit project brengen we in beeld welke kansen en knelpunten café- en restauranthouders ervaren bij het verduurzamen van het pand en de installaties, of bij het verduurzamen van de menukaart (eiwittransitie, verkorten van keten) en het tegengaan van verspilling (circulariteit). We gaan na hoe verduurzaming kan bijdragen aan hun bestaanszekerheid. Ook al is de winst in termen van potentiële CO₂-reductie bij cafés en restaurants niet eens zo groot, vanwege hun sterke verbondenheid met sociale en zakelijke netwerken in wijk en dorp, zijn hun initiatieven en resultaten zichtbaar voor een brede doelgroep.

3.2 Duurzame landbouw voor gezonde voeding

Het NKP heeft eind 2024 met een signalenrapport de aandacht gevestigd op de kansen die verduurzaming biedt voor versterking van de bestaanszekerheid van kleine en middelgrote boerenbedrijven. Dat is van belang voor een vitale landbouwsector, voor gezond voedsel, een gezonde leefomgeving en een vitaal platteland. Talrijke initiatieven van boeren en tuinders laten zien dat verduurzaming kansen biedt. Er is behoefte aan beleid dat de voorwaarden schept voor een toekomstbestendig landbouw- en voedselsysteem. In 2025 zal het NKP, in nauwe samenwerking met stakeholders in het landbouw- en voedselsysteem, initiatieven in beleid en samenleving zichtbaar maken die kleine en middelgrote boerenbedrijven een duurzaam handelingsperspectief bieden.

3.3 Verduurzaming van mobiliteit

In de Klimaat- en Energieverkenning 2024 constateert het PBL dat de kans dat het klimaatdoel voor mobiliteit in 2030 wordt behaald minder dan 5% is. Dit maakt opgave die er ligt voor de elektrificatie van ons vervoer, het stimuleren van anders reizen en de ontwikkeling van schone brandstoffen des te urgenter. Het NKP verkent in 2025 welke doorbraken nodig en mogelijk zijn om steden en dorpen in ons land bereikbaar te houden met een schoon en betaalbaar mobiliteitssysteem.

3.4 Duurzame zorg

De zorgsector is in Nederland goed voor ongeveer 7% van de voetafdruk in termen van CO₂-emissieequivalenten en voor 4% van het afval in Nederland. Ook belanden er medicijnresten in het oppervlakte- en grondwater als gevolg van het gebruik van medicatie. Tegen deze achtergrond hebben de overheid en de zorgsector in de Green Deal *Samenwerken aan duurzame zorg* afspraken gemaakt over de transitie naar een klimaatneutraal en 'groen' zorgstelsel. Het NKP start in 2025 een verkenning die in kaart brengt welke kansen en belemmeringen zorgvragers, zorgverleners en hun toeleveranciers en financiers ervaren bij de implementatie van deze afspraken.

4. Beleidsondersteuning

NKP wordt met enige regelmaat gevraagd om beleidsontwikkeling met raad en daad te ondersteunen. Deze verzoeken kwamen tot dusver vooral van het ministerie KGG, maar incidenteel ook van NPRES, NPLW, VNG en IPO. In de afgelopen periode heeft het NKP onder meer bijgedragen aan de totstandkoming van het Nationaal Klimaatplan 2025 – 2035 en enkele expertsessies georganiseerd ten behoeve van het Nationaal Plan Energiesystemen.

Lokaal energiesysteem

De ontwikkeling van ons energiesysteem op lokaal niveau vormt een belangrijk en terugkerend thema in onze beleidsondersteuning. Hierover heeft het NKP in december 2023 het signalenrapport *Basis in balans* uitgebracht, in reactie op knelpunten op het gebied van netcapaciteit, de uitrol van lokale warmte en stijgende energiekosten.

Met gerichte versnellingsacties blijven we ook in 2025 de ontwikkeling van het lokale energiesysteem. Speciale aandacht geven we daarbij aan de ontwikkeling van energiehubs op bedrijventerreinen en in wijken, aan de uitrol van lokale warmtenetwerken en aan de rol van energiegemeenschappen in een rechtvaardige klimaattransitie. Voorbeelden van initiatieven zijn het *Warmtebod* waarmee een brede alliantie van overheden en bedrijven de collectieve warmtetransitie vlot wil trekken en een advies over verbetering van de toegankelijkheid van energiedata voor bedrijven (groot- en kleinverbruikers), zodat voor hen inzichtelijk wordt welke mogelijkheden er – ondanks netcongestie - zijn voor verduurzaming en groei binnen het bedrijventerrein.

Maatschappelijk initiatief

In voorgaande jaren hebben we met Waag Futurelab en een breed palet aan partners een voorstel voor een Nationaal Programma Maatschappelijk Initiatief ontwikkeld waarmee de overheid de daadkracht in de samenleving verder kan versterken. In lokale initiatieven worstelen burgers en ondernemers immers nog te vaak met belemmerende regels en praktijken. In 2025 draagt het NKP met raad en daad bij aan de implementatie van beleid dat maatschappelijk initiatief structurele steun en ruimte biedt. In dat kader starten we met experts een initiatief om beter inzicht te krijgen in de belemmeringen en mogelijkheden die de Aanbestedingswet biedt voor maatschappelijk aanbesteden.

5. Communicatie

Het NKP zoekt nadrukkelijk de verbinding met burgers, ondernemers en overheden en wil deze met elkaar in contact brengen wanneer dat de energie- en klimaattransitie kan versnellen. Het uitbreiden, verbreden en verdiepen van ons netwerk is daarom een belangrijk onderdeel van ons werk.

Doelgroepen

We gaan in gesprek met provincies, gemeentes, brancheorganisaties, groepen burgers, kortom iedereen die stappen wil zetten in de aanpak van klimaatverandering. Onze doelgroepen:

- Koplopers in de transitie die bezig zijn met verduurzaming en tegen knelpunten aanlopen. Zij zijn op zoek naar ondersteuning en partners om hun ideeën verder te brengen
- Ondernemers en burgers die niet de weg of de mogelijkheden vinden om hun steentje bij te dragen. Zonder een luisterend oor en concreet perspectief dreigen zij af te haken
- Professionals die in eigen bedrijf of beroepsgroep concrete initiatieven in gang (willen) zetten. Zij zijn op zoek naar ruimte om ervaringen te delen en in praktijk te brengen
- Jonge mensen voor wie de verandering te langzaam gaat en die een stem willen in de manier waarop hun zorgen en prioriteiten worden meegenomen in beleid.

Om zo goed mogelijk met deze verschillende doelgroepen in contact te komen en hen te kunnen inspireren, organiseren we evenementen, webinars, dialoogsessies, communities of practice en werkbezoeken. Ook maken we leerzame ervaringen en succesvoorbeelden toegankelijk via onze website en nieuwsbrief.

Communicatiestrategie

Het Nationaal Klimaat Platform wil verbinden: groepen met elkaar laten spreken die elkaar normaal gesproken niet zo snel tegenkomen en zo wederzijds begrip creëren. Het is daarom ook logisch om als communicatiestrategie te kiezen voor een participatiestrategie waarin we samenwerken met onze doelgroepen. Samen met de betrokkenen kijken we naar nieuwe inzichten en oplossingen voor een vraagstuk, bouwen we gezamenlijke initiatieven en formuleren we aanbevelingen voor beleid gericht op versnelling. De communicatiemiddelen die daarbij passen zijn online en offline bijeenkomsten, *social media*, en specifieke focusgroepen.

De participatiestrategie gaat uit van een Betrokkenheidstrap: we proberen zoveel mogelijk ambassadeurs te creëren die weer tot nieuwe volgers leiden, nieuwe partners, bezoekers van evenementen, etc. Het NKP zal haar netwerk met name uitbreiden in beleidsvelden en segmenten van de samenleving die zich niet in de eerste plaats met klimaatverandering bezig houden, maar wel de gevolgen merken. Met als doel om ook buiten de 'duurzaamheidsbubbel' signalen, kansen en knelpunten vroegtijdig op te kunnen pakken en verder te brengen. Onze communicatie is daarom met name gericht op informeren, agenderen en goede voorbeelden laten zien. Bekendheid met het NKP is daarin van ondergeschikt belang.

Verbindende netwerken

Opbouw en versterking van netwerken is een belangrijk onderdeel van het dagelijks werk van het NKP. Die netwerken verbinden individuen en organisaties met uiteenlopende achtergronden, die elkaar kunnen versterken in concrete initiatieven. Dat geldt bijvoorbeeld binnen de landbouw. Samen met Foodhub heeft het NKP een breed palet van organisaties en

individuen tijdens een debatreeks in De Balie met elkaar in gesprek gebracht over de toekomst van de landbouwsector. Een ander voorbeeld is de brede maatschappelijke alliantie van bedrijven, koepelorganisaties, vakbonden en ngo's die zich vanaf de vorming van het kabinet Schoof meermaals heeft uitgesproken voor een consistent en ambitieus klimaatbeleid. Ook heeft het NKP met het Uitvoeringsoverleg Klimaatbeleid Gebouwde Omgeving in de loop van 2024 een groot aantal partijen bij elkaar gebracht in de Warmtealliantie, die zich inzet om de stagnatie in de ontwikkeling van warmtenetten te doorbreken. Met het opbouwen en verbreden van dergelijke netwerken zullen we ook in 2025 de basis leggen voor nieuwe initiatieven en meer burgers en ondernemers actief betrekken bij de transitie.

Werkbezoeken en events

Net zoals in voorgaande jaren gaat het NKP met grote regelmaat het land in om te leren van de ervaringen van lokale ondernemers, burgers en decentrale overheden en om met hen in gesprek te gaan over kansen en knelpunten in hun transitiepraktijk. Wij laten ons graag uitnodigen en nemen waar zinnig zelf het initiatief tot organisatie van een werkbezoek. Ook bij de voorbereiding van deze werkbezoeken zien wij onze verbindende rol, bijvoorbeeld door omwonenden, maatschappelijke initiatieven en regionale bestuurders uit te (laten) nodigen. Met deze werkbezoeken wil het NKP een platform bieden om breder inzichtelijk te maken wat er lokaal, regionaal en nationaal niveau nodig is om de kansen en knelpunten op te pakken.

Gedurende het jaar organiseert het NKP meerdere events, maar de focus ligt op het einde van het jaar: 'De Top van Onderop'. In 2023 en 2024 blijkt er veel belangstelling en waardering voor dit jaarlijks evenement te zijn waar we een parade van positieve voorbeelden uit de transitie laten zien. Ook in 2025 organiseren we daarom een 'Top van Onderop' tijdens de internationale Klimaatop in Brazilië.

Veel belangstelling is er ook voor een regionale variant van de Top van Onderop. Inmiddels is vanuit vijf regio's in het land de wens geuit om in 2025 samen met het NKP zo'n regionale Top te organiseren. De eerste regionale Top van Onderop is op 13 juni 2024 in Gelderland georganiseerd en met diverse provincies zijn we inmiddels in gesprek. De organisatie daarvan ligt merendeels in handen van de regio, zodat optimaal zichtbaar wordt dat het aanzien van de energie- en klimaattransitie in elke regio anders is.

Webinars

Gemiddeld eens per maand organiseert het NKP in 2025 een webinar over een actueel thema in de klimaattransitie. Het format daarvoor is beproefd en bestaat meestal uit twee gespreksronden waarin het thema wordt verdiept vanuit kennis en praktijk. In afgelopen jaren zijn webinars gewijd aan onder meer klimaatrechtvaardigheid, fossiele subsidies, lokale energiesystemen, verduurzaming van sportfaciliteiten, leennormen in de gebouwde omgeving en over klimaatbeleid als kans voor bestaanszekerheid. De programmering wordt afgestemd op actuele ontwikkelingen.

Transparantie

In de communicatie streeft het NKP naar maximale transparantie. Relevante signalen worden gedocumenteerd, verslagen van bijeenkomsten, signalenrapporten en het werkplan en de jaarverantwoording worden via de website openbaar gemaakt. Ook daarop gestoelde berichten van de voorzitter aan bewindspersonen worden publiek.

6. Versnellingsdialoog

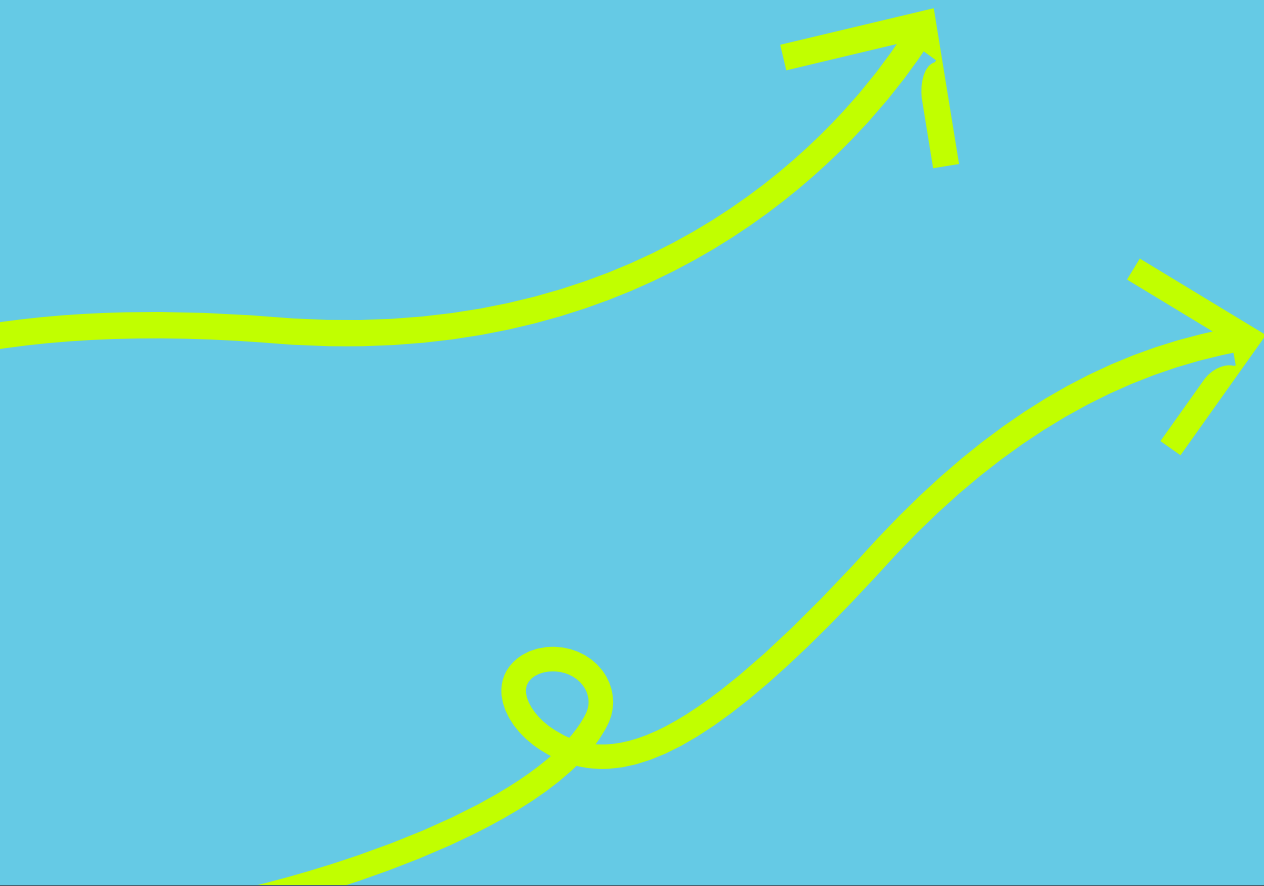
Binnen het NKP is de Versnellingsdialoog een centrale dialoogtafel met sleutelpersonen die vanuit hun eigen praktijkervaring meedenken en adviseren over mogelijkheden tot versnelling van de transitie. Het NKP is in de eerste plaats ingesteld voor het signaleren, analyseren en agenderen van kansen en knelpunten die de uitvoering van het klimaatbeleid kunnen versnellen. In de waardering van signalen heeft de Versnellingsdialoog twee belangrijke functies. Allereerst om de relevantie van signalen (ofwel kansen en/of knelpunten) te duiden, ten tweede om mogelijke interventies te benoemen die kunnen bijdragen aan versnelling. Met als beoogd resultaat een advies aan de voorzitter NKP over gewenste actie:

- Agendering voor gesprek met minister KGG of andere bewindspersoon.
- Nadere uitwerking van een interventiestrategie door het NKP team.
- Initiëren van coalities die eigenaarschap nemen voor het vervolg.

Deelname aan de Versnellingsdialoog is op persoonlijke titel en op uitnodiging. Van deelnemers wordt verwacht dat ze de kennis en praktijkervaring uit hun werkveld inbrengen zonder zich op te stellen als vertegenwoordiger van een organisatie of achterban. Bij de samenstelling is onder meer gelet op relevante professionele expertise en ervaring, op het vermogen om signalen in een bredere context te duiden en op diversiteit naar geleding, sector, regio, geslacht, leeftijd en culturele achtergrond. Met het oog op de gewenste continuïteit zijn deelnemers voor een periode van twee jaar benoemd. Afhankelijk van de fase en thematiek van de dialoog kunnen voor bijeenkomsten ook gastdeelnemers worden uitgenodigd.

BIJLAGE: Overzicht van projecten en verkenningen

Par.	Onderwerp	Toelichting
2.1	Samen energie besparen	<i>Advies</i> op basis van onderzoek door Ipsos/I&O naar drijfveren van burgers om samen met anderen de woning te verduurzaming
2.2	Verbreiding door taal en Beeld	<i>Project</i> met als doel de effectiviteit van communicatie over klimaatverandering te vergroten, met name wat betreft de keuze van toon, taal en beeld
2.3	Cultuur als motor voor duurzaamheid	<i>Verkenning</i> van de kansen en belemmeringen van verduurzaming voor de evenementen- en cultuursector in Nederland
2.4	Klimaatbeleid voor kwetsbare wijken	<i>Project</i> om met overheden en initiatieven een structurele aanpak te ontwikkelen voor versterking van bestaanszekerheid door woningverduurzaming
3.1	Kansen en knelpunten voor cafés en restaurants	<i>Project</i> met als doel beter zicht te krijgen op de kansen en knelpunten die de klimaat- en energietransitie oplevert voor kleine ondernemers in de horeca
3.2	Duurzame landbouw voor gezonde voeding	<i>Project</i> om met initiatiefnemers uit de sector zichtbaar maakt hoe beleid de voorwaarden kan scheppen voor een toekomstbestendig landbouw- en voedselsysteem
3.3	Verduurzaming van mobiliteit	<i>Verkenning</i> van doorbraken die nodig en mogelijk zijn om steden en dorpen in ons land bereikbaar te houden met een schoon en betaalbaar mobiliteitssysteem.
3.4	Duurzame zorg	<i>Verkenning</i> van de kansen en belemmeringen voor zorgvragers en zorgverleners bij de transitie naar een klimaatneutraal en 'groen' zorgstelsel
4.	Lokaal energiesysteem	Gerichte versnellingsacties om de ontwikkeling van het lokale energiesysteem te bevorderen.
4.	Maatschappelijk initiatief	Gerichte ondersteuning bij de implementatie van beleid dat maatschappelijk initiatief structurele steun en ruimte biedt
5.	Top van Onderop 2025	Derde editie van een evenement dat het brede publiek laat zien dat het in Nederland bruist van de succesvolle duurzame initiatieven
5.	Verdieping in webinars	Reeks webinars waarin maandelijks een actuele ontwikkeling of controversieel thema wordt belicht in dialoog met mensen uit de praktijk en experts

Nationaal Klimaat Platform

Daalsesingel 1
3511SV Utrecht
nkp.nl

@PlatformKlimaat

nationaalklimaatplatform

**Nationaal
Klimaat
Platform**